

Nr 445

Av herrar Brandt i Sätilla och Elmwall, *angående fliseldning.*

Enligt de undersökningar som företogs av södra Sveriges skogsindustriutredning (SOU 1956:33) skulle under tioårsperioden 1954—1963 vid en industriproduktion av 1954 års omfattning föreligga ett årligt virkesöverskott inom landet om drygt tio miljoner m³f (kubikmeter fast mått) exklusive bark. Detta överskott består huvudsakligen av björk men till en del även av klenare barrvirke.

Det är ett betydande ekonomiskt intresse, att överskottsvirket tillvaratas på bästa sätt. Detta har vid olika tillfällen framhållits. Riksdagen underströk exempelvis 1950 önskvärdheten av att inhemskt vedbränsle måtte komma till ökad användning och särskilt angelägenheten av att de statliga myndigheterna måtte utnyttja sådant bränsle. Södra Sveriges skogsindustriutredning framförde i sitt betänkande om klenvirke (SOU 1954:29) den meningen, att så länge skogsindustriens kapacitet var otillräcklig för förädling av allt virke måste man söka finna avsättning för klenvirket som bränsle. Det är, framhöll utredningen vidare, ett beredskapsintresse av framträdande art, att under normala tider vedeldning bedrivs i så stor utsträckning som möjligt, särskilt vid allmänna inrättningar av olika slag samt vid industriella anläggningar i skilda delar av landet. I samma riktning gick 1951 års bränsleutrednings uttalande (SOU 1956:46) om att varje ökad fredsmässig användning av inhemska bränslen minskar behovet av beredskapsåtgärder och bör uppmuntras efter sitt beredskapsvärde. En tillfredsställande krisberedskap med avseende på bränsleförsörjningen synes oss förutsätta, att man redan i normala tider skapar förutsättningar för eldning med inhemska bränslen så långt disponibla bränsletillgångar det medger.

I dagens situation är det synnerligen angeläget att beakta den betydelse tillvaratagandet av virkesöverskottet skulle ha för lösningen av sysselsättningsproblemet. Läget i dag kan sägas i viss mån likna den situation i början av 1930-talet, då statsmakterna efter förslag av 1931 års skogssakkunniga med framgång stimulerade till ökad användning av inhemskt vedbränsle. Det råder för närvarande en betydande arbetslöshet inom skogsbruket, och fara föreligger för sådan också inom skogsindustrierna.

För närvarande är det icke på långt när möjligt att finna avsättning för virkesöverskottet för förädling inom skogsindustrien. Under de närmaste tio åren torde ett virkesöverskott av, mycket lågt räknat, minst 5 miljoner m³f

med bark vara disponibelt för annat ändamål än förädling inom massa- och sågverksindustrierna och för rundvirkesexport. Det är angeläget att finna ett användningsområde, som skapar ökad sysselsättning men kräver ringa kapital. Det användningsområde, som bäst uppfyller dessa krav, torde vara över-skottsvirkets användning som bränsleflis. Under ledning av riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap har sedan 1955 försök med fliseldning pågått. Samtidigt har olika metoder prövats för rationalisering av flisframställningen. De framsteg som uppnåtts är betydande. Nämnden arbetar nu vidare på att utnyttjande av fliseldning skall bli ekonomiskt fördelaktigt även under fredstid.

Redan nu föreligger tekniskt goda möjligheter till eldning med flis. Flisvedens tillredning är betydligt enklare än kastvedens. Flisen kan framställas antingen i transportabla flistuggar på avverkningsplatsen eller i stationära flistuggar dit flisveden kan föras i form av långved. Transporterna till förvarings- eller förbränningsplatsen har rationaliserats. På förbrukningsplatsen kan flisen på maskinell väg föras till silos eller annat lagerutrymme och därifrån in i eldstaden. Det manuella arbetet har sålunda nedbringats till ett minimum.

Den tekniska utvecklingen har medfört förbättrat ekonomiskt utbyte av fliseldningen. Under senare tid verkställda prov har exempelvis givit vid handen, att det går åt en tredjedel mindre ved vid fliseldning än vid eldning med kastved. I en av Östra Sveriges skogsägare, ekonomisk förening, verkställd utredning redovisas, att framställningskostnaderna för bränsleflis, fritt levererad till förbrukaren, beräknade efter dagens arbetspriser och betingelser i övrigt, varierar mellan 11 och 21 kronor per kubikmeter löst mått. Därvid har något rotnetto icke tillgodoförts skogsägaren. Genomsnittspriset torde ligga vid 16 kronor. Med nuvarande betingelser kan bränsleflis med låg fuktighetshalt hävda sig i konkurrensen med koks, stenkol och eldningsolja 1—2 i de flesta avsättningslägen.

Med de tekniska och ekonomiska möjligheter som sålunda uppnåtts för fliseldningen är det i nuvarande läge med hänsyn framför allt till sysselsättnings- och beredskapsintressena angeläget för statsmakterna att i största möjliga utsträckning främja och stödja en betydande övergång från eldning med importbränslen till fliseldning. Östra Sveriges skogsägare tar i sin utredning sikte på att fliseldningen under en femårsperiod skall utökas, så att av det totala virkesöverskottet fem miljoner m³f utnyttjas för fliseldning. Statsmakterna bör enligt vår mening medverka till genomförande av ett sådant femårsprogram för ökad användning av bränsleflis, vilket skulle innebära stora fördelar för landet i olika avseenden.

Av den nämnda virkeskvantiteten på fem miljoner m³f skulle ungefär hälften erhållas vid röjning och gallring. Ur skogsskötselsynpunkt bör framhållas, att dylika åtgärder är av stor betydelse för kvalitetsdaning och träd-

slagsreglering samt för överflyttning av tillväxten till färre stammar. Därigenom erhålles i framtiden icke endast större och tidigare utbyte av gagnvirke utan även ett gagnvirke av högre kvalitet och grovlek. Vid röjningar och gallringar skulle årligen ytterligare cirka 100 000 hektar kunna behandlas. Härigenom skulle de framtida skogsvärdena höjas med belopp motsvarande minst kostnaderna för gallringen och röjningen eller omkring 15 miljoner kronor årligen.

I nuvarande läge måste man, såsom framhållits, fästa största vikt vid de ökade möjligheter till sysselsättning, som en övergång till fliseldning medför. Under högkonjunkturen har t. ex. skräpskogshuggningar och röjningsgallringar eftersatts. En avsevärd arbetsreserv finns sålunda ackumulerad i oröjda och ogallrade skogar. För närvarande kan skogsägare få 25 procent i statsbidrag av sina beräknade normala röjningskostnader, om röjningarna bedrivs i form av beredskapsarbeten. Dessa bidrag fyller i nuvarande läge en angelägen uppgift. Kostnaderna blir dock oftast trots detta bidrag alltför betungande för skogsägarna. Om däremot röjningskostnaderna betalas genom flisberedning, kommer gallrings- och röjningsarbetena att ökas och därmed sysselsättningsmöjligheterna inom skogsbruket. Östra Sveriges skogsägare framhåller i sin utredning, att den beräknade avverkningen av fem miljoner m³f för framställning av bränsleflis skulle bereda sysselsättning för cirka 12 000 årsarbetare i skogsarbete. Om denna arbetskraft skulle tänkas gå helt arbetslös, fortsätter föreningen vidare, torde skattebortfallet för stat och kommun kunna beräknas till cirka 15 miljoner kronor. Härtill kommer besparingar i arbetslöshetsunderstöd och socialbidrag till betydande belopp.

I motsats till vad i stort sett gäller om industrien är skogsbruket icke lokaliserat till vissa centra utan utspritt över praktiskt taget hela landet. Vid sysselsättningssvårigheter som för närvarande råder bör man på grundval av en flisberedning av här avsedd omfattning kunna sysselsätta även ur andra näringar än skogsbruket friställd arbetskraft i närheten av hemorten. Därigenom skulle man undgå flyttning av arbetskraften och därmed förenade kostnader. Härtill kommer, att det ökade behov av flishuggningsmaskiner och eldningsaggregat, som måste bli en följd av en mera väsentlig övergång till fliseldning, torde medföra förbättrade sysselsättningsmöjligheter även inom verkstadsindustrien.

Det ligger vidare i öppen dag, att en sådan övergång till fliseldning, som här förordas, skulle vara av största betydelse för vår beredskap på bränsleförsörjningens område liksom för strävandena att upprätthålla en tillräckligt stor valutareserv.

Bränsleimporten har under senare år stigit i snabb takt. År 1957 importerade Sverige bränslen till ett värde av cirka över 1 716 miljoner kronor, varav 320 miljoner på stenkol, 366 miljoner på koks, 190 miljoner på crude och 840 miljoner kronor på pannbrännolja. Såsom bränsleutredningen framhöll,

måste vi räkna med att energibehoven ännu under avsevärd framtid kommer att växa i snabb takt. Ökningen av vår import av fossila bränslen beräknas till fem procent per år, motsvarande ett värde av cirka 100 miljoner kronor. Med det ansträngda läge som kännetecknar vår valutareserv måste det framstå som en angelägen målsättning att genom ökad användning av inhemskt bränsle söka minska bränsleimporten eller i varje fall förhindra ökning av densamma.

I första hand bör man eftersträva en ökad användning av bränsleflis vid offentliga anläggningar. Vid de statliga anläggningarna — med undantag för de affärsdrivande verken — konsumeras årligen för uppvärmningsändamål omkring 315 000 normalton kol. Konsumtionen vid landstingens anläggningar torde kunna uppskattas till cirka 200 000 ton per år. Vid de kommunala anläggningarna torde den uppgå till minst samma kvantitet. Den sammanlagda bränsleförbrukningen vid de offentliga anläggningarna uppgår således till minst 700 000 normalton kol, motsvarande omkring sju miljoner kubikmeter flis. Man bör kunna räkna med att under den aktuella femårsperioden övergång till eldning med bränsleflis skall kunna ske vid en tredjedel av de offentliga anläggningarna, vilket skulle innebära möjlighet att på så sätt utnyttja 2—2,5 miljoner kubikmeter bränsleflis. En övergång i nämnd omfattning till eldning med bränsleflis vid de offentliga anläggningarna är alltså inte tillräcklig för förverkligande av femårsprogrammet. Även de privata konsumenterna måste stimuleras till användning av bränsleflis.

De investeringskostnader, som femårsprogrammet för utbyggnad av fliseldningen kan beräknas medföra, är relativt små. Östra Sveriges skogsägare, förening u.p.a., har i sin utredning beräknat, att en medelstor eldningsanläggning med en årlig förbrukning av cirka 2 000 m³f torde kosta cirka 24 000 kronor. För den avsedda konsumtionen av fem miljoner m³f kan den totala investeringskostnaden i eldstäder alltså uppskattas till cirka 60 miljoner kronor. Flisberedningen av röjningsvirket beräknas kräva 350 transportabla huggningsmaskiner till en sammanlagd anskaffningskostnad av 10 500 000 kronor. Övrig kvantitet virke beräknas upphuggas av 125 stationära tuggar till en sammanlagd anskaffningskostnad av 6 750 000 kronor. För säkerställande av en jämn tillförsel av bränsleflis till kunderna bör på vissa platser buffertlager uppläggas. De sammanlagda kostnaderna för härför erforderliga lagerhus torde icke komma att överstiga tio miljoner kronor. Det totala investeringsbehovet för utnyttjande av fem miljoner m³f som bränsleflis skulle alltså bli cirka 87 miljoner kronor.

Det är enligt vår mening angeläget, att staten medverkar till denna utbyggnad av fliseldningen genom att i erforderlig utsträckning lämna kreditgarantier för lån till ombyggnad av eldstäder och anskaffning av flishuggmaskiner. Amorteringstiden för sådana lån bör sättas till tio år och räntefoten till maximum fyra procent.

Det finns skäl att antaga att statliga kreditgarantier skulle behöva lämnas för cirka hälften av det ovan nämnda totala investeringsbeloppet 60 miljoner kronor för ombyggnad av bränsleanläggningar för fliseldning, dvs. 30 miljoner kronor. Under en femårsperiod skulle alltså kreditgarantier lämnas å sex miljoner kronor årligen. Härtill kommer investeringar i statliga anläggningar, som torde kunna uppskattas till cirka 12,5 miljoner kronor under femårsperioden, dvs. 2,5 miljoner kronor per år. Vidare måste kreditgarantier lämnas för lån till maskininköp (tuggar) och uppförande av buffertlager å totalt cirka 27 miljoner kronor eller per år under en femårsperiod cirka 5,5 miljoner..

En ytterligare stimulans för övergång till eldning med bränsleflis skulle vara om kostnaderna för investeringarna kunde göras avdragsgilla vid inkomsttaxeringen.

I de fall, där det visar sig vara god ekonomi att producera bränsleflis och att elda med sådant bränsle, har man anledning förvänta initiativ från konsumenterna eller producenterna själva. Däremot kan man icke påräkna något sådant initiativ i de fall där lönsamheten är ringa eller där verksamheten är förlustbringande. Den enskilde konsumenten torde icke vara villig att betala mer för bränsleflisen än för det fossila bränslet. Han vill helt naturligt ha full täckning för de merkostnader som han åsamkats genom fliseldningen. Härutöver måste han beredas möjligheter att finansiera omställningen från eldning med fossilt bränsle till eldning med bränsleflis.

Beräkningen av subventionen å flispriset måste byggas på två förutsättningar:

- a) skogsägaren och distributören skall ha full täckning för sina kostnader,
- b) cirka 70 procent av flisen direktlevereras från tuggmaskin och 30 procent levereras från buffertlager.

Priset på flisen fritt konsument måste fastställas genom beräkning av avverkningskostnader och transportkostnader. Därvid förutsättes bl. a. skogsägaren skall ha samma pris för flisveden framme vid bilväg, oavsett transportvägens längd.

Subventionsbeloppet bör bestämmas till påvisbar fördyring vid eldning med bränsleflis. En viss schablonisering av ersättningen för konsumentens ränte- och amorteringskostnader i anledning av ombyggnad av eldstad eller anskaffande av eldningsaggregat måste därvid ske. Denna schablonersättning föreslås till sju procent på inköpskostnaden för förbrukad flis.

Det möter givetvis stora svårigheter att beräkna storleken av de sammanlagda subventionsbelopp som kan komma att utgå. Med utgångspunkt från de prisuppgifter som inhämtats av socialstyrelsens prisombud i olika delar av landet kan det genomsnittliga katalogpriset å eldningsolja beräknas till ca 200 kr. per m³. Emellertid lämnas betydande rabatter på dessa priser. Rabatterna kan antagas i genomsnitt uppgå till ca 15 %. Man skulle med

hänsyn tagen härtill komma fram till ett genomsnittspris av ca 170 kronor. Detta motsvarar ett pris på bränsleflisen av omkring 13 kronor per m³. Då kostnaderna för flisens framställning såsom ovan visats kan beräknas till 16 kronor per m³ skulle, därest flisförbrukarna över huvud taget skall reflektera på fliseldning i stället för oljeeldning, det vara erforderligt att subventionera köparna med tre kronor per m³ flis. — Uppmärksammas bör att oljepriset ingalunda är detsamma i landets olika delar. Med hänsyn härtill erfordras exempelvis i det inre av Norrland icke någon konsumentsubvention på grund av att oljepriset där är så högt att fliseldning redan utan subvention är konkurrenskraftig. Däremot kan högre subvention än tre kronor fordras i t. ex. hamnstäder och dessas närlägen på landsbygden. — En föreslagen konsumentsubvention om tre kronor är alltså ett genomsnittstal. Observera! Gentemot kokseldning förutsättes prisstimulans ej erfordras.

Det bör vidare understrykas att ovan angivna relationer mellan olje- och flispris gäller för vedflis med en vattenhalt av 30—40 %. Flis beredd av sågavfall inkluderas icke i kalkylen och sättes icke i samband med subventioneringsförfarandet. De subventionsbelopp som enligt ovan angivna förutsättningar beräknas komma i fråga för detta ändamål per år uppgår till 36 milj. kronor. Vid en övergång till fliseldning av denna omfattning tages virkesöverskottet om fem milj. m³f (motsvarande tolv miljoner m³ tuggad flis) i anspråk.

Om hälften av alla eldningsanläggningar skulle vara i dokumenterat behov av ersättning för ränte- och amorteringskostnader skulle beloppet per m³ flis utgöra 7 % av 16 kronor eller för sex miljoner m³ flis — 6,7 miljoner kronor.

Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, som handhar försöksverksamheten rörande eldning med bränsleflis, bör lämpligen också vara organ för de statliga åtgärder, som vi förordar för förverkligande av fliseldningsplanen. Till nämndens stöd bör i varje län inrättas ett organ, sammansatt av representanter för skogsägare, konsumenter och arbetstagare under opartiskt ordförandeskap. Riksnämnden bör med stöd av länsorganen göra upp förslag till prissättning och övriga villkor rörande framställning och leveranser av bränsleflis.

För att möjliggöra såväl att samtliga skogsägare får samma pris vid bilväg, oberoende av transportavståndet till konsument, som att en viss buffertlagring sker där så behövs fordras att flisleveransen handhaves och garanteras av ett organ, som har den organisation och den ekonomiska bakgrund som är nödvändig för att bland annat handha utbetalningen av subventionsbelopp. Ett sådant organ finnes i skogsägareföreningarna, som med lång erfarenhet från kristidens bränsleleveranser och med övriga kvalifikationer kan garantera leverans till de företag som eldar med flis.

Såsom vi ovan framhållit framstår det som synnerligen angeläget, att åtgärder till främjande av övergång till fliseldning enligt det förordade femårs-

programmet snarast vidtas. Redan för innevarande budgetår bör erforderliga medel ställas till förfogande. Statliga kreditgarantier för lån till ifrågavarande ändamål bör för innevarande budgetår få lämnas intill ett belopp av två miljoner kronor, och för ombyggnad av eldstäder vid statliga anläggningar bör anvisas ett investeringsanslag av en miljon kronor. Man kan inte räkna med att fliseldningen hinner utbyggas så snabbt, att subventionsmedel i större utsträckning kan behöva tagas i anspråk under innevarande budgetår. Det torde för budgetåret 1958/59 vara tillräckligt med ett sammanlagt subventionsbelopp av 200 000 kronor. Till täckande av kostnadsfördyringar i följd av fliseldning vid statliga anläggningar torde erfordras 50 000 kronor.

Under nästkommande budgetår bör verksamheten ha hunnit få sådan omfattning, att stödåtgärder krävs i enlighet med det förordade femårsprogrammet. Det lånebehov, för vilket staten då skulle lämna kreditgarantier, kan beräknas till sex miljoner kronor för lån till ombyggnad av eldstäder samt till 2,5 miljoner kronor för lån till inköp av huggningsmaskiner och till uppförande av buffertlagerhus, sammanlagt 8,5 miljoner kronor. För ombyggnad av eldstäder vid statliga anläggningar krävs ett investeringsanslag av 2,5 miljoner kronor. Det erforderliga subventionsbeloppet kan beräknas till 4,5 miljoner kronor. Kostnadsfördyringarna vid statliga anläggningar kan uppskattas till 200 000 kronor.

Femårsprogrammets genomförande kommer, såsom påvisats, att i väsentlig utsträckning skapa ökade sysselsättningsmöjligheter. I nuvarande läge synes det oss därför naturligt, att medel till subventioneringen disponeras från det under femte huvudtiteln upptagna anslaget till kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m.

Riksdagen bör nu i princip uttala sig för genomförande av det förordade femårsprogrammet för ökad användning av bränsleflis. Ställning torde nu icke böra tagas till stödåtgärdernas utformning efter budgetåret 1959/60. Med de snabba framsteg som vunnits på flisframställningens område kan förhoppningar hysas om att bränsleflisen inom snar framtid uppnår full konkurrenskraft i förhållande till importbränslena. Den försöksverksamhet, som bedrivs under ledning av riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap, bör ytterligare påskyndas. Vi hälsar med tillfredsställelse, att Kungl. Maj:t i dagarna uppdragit åt domänstyrelsen att skyndsamt pröva de ekonomiska aspekterna i samband med ett rationellt utnyttjande av klenvirke. Det är enligt vår mening angeläget, att man vid dessa undersökningar inriktar sig på möjliggörande av en övergång till fliseldning i enlighet med det av oss förordade femårsprogrammet. På grundval härav bör Kungl. Maj:t snarast möjligt framlägga förslag angående den fortsatta utbyggnaden av fliseldningen med sikte på att bränsleflisen i ekonomiskt och andra avseenden skall kunna konkurrera med importbränslena.

En exploatering av klenvirket i full utsträckning för industriändamål krä-

ver väsentliga kostnader. Klenvirkets nyttiggörande i form av flis för eldningsändamål torde vara den för närvarande billigaste av kända användningsformer. Det är emellertid av utomordentlig vikt att nya användningsområden för klenvirkessortimenten undersökes och utforskas. Man vet nämligen att procenten äldre och överårig skog för närvarande är alltför stor inom våra bestånd. Därmed uppstår en tid framåt ökade arealer ungskogar, ökade röjnings- och gallringsbehov och slutligen ökat behov av avsättningsformer för klenvirke från ungsogsbestånden.

För närvarande sysslar skogsindustrien på egna laboratorier delvis med forskning inriktad på att finna användning för klenvirke och sågavfall. Så har exempelvis Mo och Domsjö Aktiebolag härvidlag gjort en uppmärksam insats. Ytterligare forskning krävs emellertid. Det kan t. ex. vara möjligt att, efter att metoder utforskats att avlägsna barken eller i varje fall eliminera verkan av densamma, använda flisat klenvirke i massaindustrien. Andra användningsområden, för tillverkning av plattor för byggnadsändamål, för möbelindustri m. m. har redan beträffats.

I vårt land har skogens roll som råvara för framställning av syntetiska fodermedel och livsmedel endast i ringa omfattning varit föremål för forskningens intresse. Det är långt ifrån uteslutet att klenvirke kan få ett mycket väsentligt värde som råvara i framtida produktion vid sidan om dess värde som eldningsmaterial. Det bör vara en angelägen uppgift för staten att medverka till att forskningen på detta område intensifieras.

Ytterligare användningsområden kan vara värda att föra in i debatten. Dessa är våra ångkraftverk samt gasverk. I båda fallen är distributionen till de enskilda förbrukarna av gasen eller energien löst på ett förnämligt sätt. Såväl gasverk som kraftverk kräver mycket stora kvantiteter vedbränsle. Finansieringsfrågorna kommer att delvis ges annan utformning än som gäller för eldningsflisen. — Utan att göra dessa former för användningen av flis till föremål för ytterligare utredning vill vi fästa uppmärksamheten på dem.

Av tekniska skäl och med anledning av att motionen berör en angelägen långsiktig skogsbruksfråga torde ärendet lämpligen behandlas under nionde huvudtiteln. De föreslagna, i anspråk tagna medlen för arbetslöshetens bekämpande torde därmed behöva överföras från femte till nionde huvudtiteln.

Den av föreningen Östra Sveriges skogsägare verkställda utredningen angående ökad användning av inhemskt bränsle kommer att tillställas vederbörande utskott.

Med anledning av vad ovan anförts får vi hemställa,

att riksdagen måtte

- A. i princip uttala sig för åtgärder under en femårsperiod till främjande av ökad användning av flisbränsle i enlighet med i motionen anförda riktlinjer,
- B. medgiva att statsgaranti för lån till ombyggnad av eld-

städer för fliseldning samt till inköp av flishuggningsmaskiner och uppförande av buffertlagerhus enligt i motionen anförda grunder må beviljas 1) under budgetåret 1958/59 intill ett belopp av 2 000 000 kronor, samt 2) under budgetåret 1959/60 intill ett belopp av 11 000 000 kronor,

anvisa till ombyggnad av eldstäder för fliseldning vid statliga anläggningar 1) å tilläggsstat å kapitalbudgeten för 1958/59 ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor samt 2) å kapitalbudgeten för 1959/60 ett investeringsanslag av 2 500 000 kronor,

medgiva att till rabattering av priset på bränsleflis enligt i motionen anförda grunder från det under femte huvudtiteln upptagna anslaget till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. under nionde huvudtiteln må disponeras 1) för budgetåret 1958/59 200 000 kronor samt 2) för budgetåret 1959/60 4 500 000 kronor, samt

medgiva att till täckande av kostnadsfördyringar vid fliseldning i statliga anläggningar från förenämnda anslag till Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m. må disponeras 1) 50 000 kronor för budgetåret 1958/59 samt 2) 200 000 kronor för budgetåret 1959/60,

- C. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla 1) att Kungl. Maj:t måtte vidtaga för främjande av ökad användning av bränsleflis under 1959 och 1960 erforderliga åtgärder enligt motionens syfte, 2) att Kungl. Maj:t på grundval av pågående undersökningar snarast möjligt måtte framlägga förslag angående den fortsatta utbyggnaden av fliseldningen i enlighet med i motionen förordade femårsprogram, samt 3) att Kungl. Maj:t skyndsamt måtte pröva möjligheterna att intensifiera forskningen rörande utnyttjande av klenvirke och sågavfall som råvara vid industriell produktion i övrigt.

Stockholm den 27 januari 1959

Henry Brandt

Emil Elmwall